

ÅRET

Så blev det då ett år till som präglades av covid. Första halvan av året med stor isolering, inga besök inomhus och att handla i princip allt på webben. Men som tur är så bor vi på landet och har kunnat umgås med grannar utomhus.

Men så kom vaccinet och man kunde äntligen börja träffa barn och barnbarn även inomhus och i bilen, så i mitten av juni är det äntligen fritt fram för både Sonia och Hans-Georg. Och under sommaren är det härliga tider att träffas, innan det åter blir full fart på spridningen av covid. I slutet av året tar spridningen ny fart, antagligen dominerad av omikron, där vaccinet inte hjälper så mycket mot smittan, men i alla fall mot allvarlig sjukdom. Så både jul och nyår firas på egen hand.

Hans-Georg har konstaterat tredubbel spinal stenosis och får allt svårare att ta sig fram gåendes, även med rollator. Som tur är har han handikapp-tillstånd.

I oktober var det tre år sedan Hans-Georg opererade bort bukspottkörteln, vilket bl.a. innebar att han fick diabetes 1. Fortfarande knepigt att förstå hur insulinet ska doseras. Det finns allt för många frihetsgrader i ekvationen.

Men många roliga minnen lyser upp tillvaron, som t.ex. Margaretas fest och inte minst att fundera över planerna på hennes kommande present, en fågelskådarresa 2022. Under Sindres dop var i alla fall Sonia med, medan det kändes som en alldeles för lång promenad för Hans-Georg.

Bokstav		Namn	Bokstav		Namn
stor	liten		stor	liten	
A	α	alfa	N	ν	ny
B	β	beta	E	ξ	xi
Γ	γ	gamma	O	$\omicron$	omikron
Δ	δ	delta	Π	π	pi
E	ϵ	epsilon	P	ρ	ro
Z	ζ	zeta	Σ	σ	sigma
H	η	eta	T	τ	tau
Θ	ϑ	teta	Y	υ	ypsilon
I	ι	jota	Φ	φ	fi
K	κ	kappa	X	χ	ki
Λ	λ	lambda	Ψ	ψ	psi
M	μ	my	Ω	ω	omega

Är det dags att lära sig det grekiska alfabetet?

På hemmaplan har Fredriks pubar lyst upp, ibland i ett riktigt svart mörker. Thörnbergs och Müllerns glöggfest utomhus blev också fantastisk, där trädgården var fullt upplyst och karusellen och tåget stod för farten på festen.

Det var ett bra sommarväder denna sommar, så det blev en hel del bad och i år kunde Lovely och Tassa och deras matar göra en hel del utflykter tillsammans. Sonia skaffade till slut en bräda (SUP), som kanske var i smalaste laget. Åtminstone hade Sonia svårt att lära sig att stå på den. Men övningen får fortsätta nästa sommar. Barnen var betydligt duktigare. Under sena hösten innan omikron tog fart blev det också ett besök i en simhall. Efterlängtat!

Badtunnan användes flitigt under jul- och nyårshelgerna men ställdes sedan av när

oxveckorna inföll. När det började bli frostfritt igen så blev det flera bad, men Sonia badade inte med någon annan under våren. Jo, några gånger lyckades hon locka Hans-Georg i tunnan. På senhösten chockhöjdes elpriset samtidigt som det blev bra kallt utomhus, så då blev det inte många bad, men några gånger med kära grannar i alla fall.

Under våren avslutades projektet Smart hund med vår coach Jennichen. Det har varit så himla bra, och då och då (kanske lite väl sällan), så övar vi. En gång blev det lite extra övning då Hans-Georg har hög feber och ramlar och Tassa försöker slicka honom intensivt, men blir genast mindre orolig då hon får springa och hämta påsen med dextrosol (något som hon lärt sig). Sedan är hon parkerad på honom innan febern går ner och tror stolt att det är detta som gjort honom frisk. När Hans-Georg hade lågt blodsocker en dag kom Tassa in från rummet bredvid och undrade hur det var. Fantastiskt vilken nos de har. Synd att de inte kan förmedla allt bara.

Efter midsommarveckan kommer Ninas huldresällskap och sover i Sjöstugan där de håller distans till oss på dagarna, medan de på kvällarna gör Huldrans afton vid Domarudden. En coronaanpassad version av Huldrans natt, men med till stor del nytt innehåll.

I år var vinskörden stor hos Björn och bra många liter råvin blev det och därmed också många timmar för att pressa druvorna. Nu är det bara att vänta och se vad det blir av det hela.

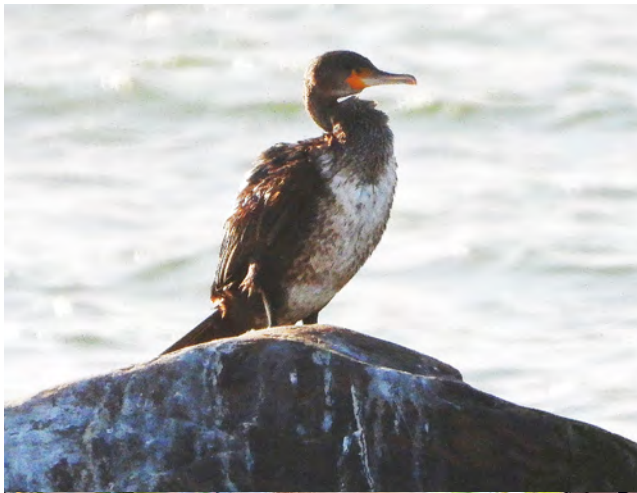
Då Hans-Georg fyllde 80 2020 samlades det in pengar av kyrkokören och Stockholms Ornitologiska Förening. Tanken var från början att det skulle bekosta lite av vinterfågelmatningen vid Angarnssjöängen. Men det kom in så mycket pengar att Angarnsgruppens styrelse la till lite föreningsmedel så att det kunde bekosta en bänk att vila sig på för trötta vandrare/fågelskådare vid Angarnssjöängen. Den har nu placerats nära sjöängens utlopp i nordost, intill Hackstakullen och Roslagsleden. Invigningen skedde i oktober i vackert höstväder. Läs mer här: <https://www.angarngruppen.se/?p=15014>

I år kände sig Hans-Georg så frisk så det blev en fågelskådarresa i oktober. Denna gång till Halland, mer om detta nedan.

Strax efter resan till Halland åker Sonia och Gerd till Frankrike och träffar Zubaid, Najib och Ali. De har nu fått uppehållstillstånd i Frankrike och läser franska för fulla muggar. Ett inte helt lätt språk att lära sig. Men de är verkligen duktiga på att kämpa på, efter en mycket tuff start i Frankrike där de fick sova på gatan. Nu börjar de i alla fall kunna ha framtidsdrömmar och något att kämpa för. Det blev långa promenader på dagarna där vi spanade in många sevärdheter och då och då stannade och åt en massa god mat medan vi pratade och pratade. Tyvärr blev träffen med Ali kort då han hade skola större delen av dagarna. Men vi kunde i alla fall åka till hans plats som är Troyes mitt i champagnedistriktet. En mycket söt liten stad. Det är bara synd att vi inte har fått behålla dem i Sverige.

Fågelskådarresa till Halland, första resan sedan Hans-Georgs operation.

Överst storskarv och dvärgmås. Resan till Frankrike blev ett minne, mycket god mat, många sevärdheter, möten med vänner förstås och trötta fötter.

Sent på hösten kommer Sharaf till Sverige, som är Hans-Georgs kusinbarn boende i Kanada, för att förnya sitt svenska pass. Vi träffas i Björns växthus under stor försiktighet, då han inte har vaccinerat sig.

DJURLIV

Eftersom Hans-Georg har svårt att ta sig fram på tomten har det blivit mycket "sitt-å-glo", dels ifrån fönstren i vardagsrummet, dels från en stol framför branten ner mot sjön. Dessutom en hel del ljudinspelningar, under hösten ett antal inspelningar under hela nätter för att fånga upp nattsträckande fåglar. Det resulterade faktiskt i tre nya tomtkryss: sjöorre, större strandpipare och ängsfiolärka. Vi för ju tomtartårslista och 53 av dem var arter som sågs första gången från vardagsrummet, 31 arter "togs" med parabol och/eller inspelare. 17 av de senare har bara noterats med hjälp av parabol eller inspelning. Totalt blev det 109 årskryss, en delad sjätteplats när det gäller artantal.

Det har varit lite dåligt med sjöfågel, kanske för att man måste stå med tuben nere på bryggan för att se längre. Men sothöna – en raritet i sjön numera – finns ljuddokumenterad. En flock bläsänder kom sträckande sent i oktober och rördrom verkar ha etablerat sig i Hakungeviken. Det visade sig när inspelningar från Sjöbacken och

Angarnssjöängen jämfördes, att det var två drommar som alternerade i sjöarna. Bara en kväll fanns bägge två i samma sjö (i Angarnssjöängen då).

Det senaste inom "ljudskådningen" är att typbestämma korsnäbbar. Det pågår en hel del forskning om det just nu. I värsta fall kanske det blir så, att större och mindre korsnäbb slås ihop till en art. Under eftersommaren och hösten har det varit m.e.m. invasion av en typ som kallas N2 och som förekommer i bl.a. barrskogsdelarna av Ryssland och Norden, men också i mellersta Europa. Annars är typ N4 den vi normalt har hos oss. Hans-Georg fick också en inspelning av typ N11, som är vanligare söder om Östersjön, men som tydligen just detta år har dragit norrut. Ska sägas också att det har urskilts ungefär 23 olika korsnäbbstyper i Europa. Huga!

I början av maj invaderade dvärgmåns östra Svealand. Vi såg inga på Sjöbacken, men strax öster om Össeby-Garns kyrka fanns en hel grupp.

På däggdjurssidan kan nämnas skogssork som besökte fågelmatningen under våren. Förutom större skogsmöss som det var gott om. Rådjuren gör sitt bästa för att hålla Tassa alert, eftersom det är ett djur som absolut inte får vara utanför huset enligt henne.

Berit och Sonia hjälper Björn med druvpressning.

Munskydd var en vanlig syn 2021. Tassa nöjde sig med flytväst när Sonia skulle lära sig åka bräda. I år fick vi byta sjövätenpump. Patrik och Torvald gjorde det mesta av jobbet. Första turen (12 maj) med barnbarnen blev med munskydd. Badtunnan användes en hel del under året (tills prischocken kom).

Fjärilar och humlor finns det mycket gott om hos oss, även om det länge såg väldigt magert ut på fjärilsfronten jämfört med de senaste åren. Men det redde upp sig så småningom när sommararterna kom på vingen. Men generellt dåligt med blåvingar. Humlorna är jättesvåra, men vi har nog minst sex arter i trädgården. Salvia och kungsmynta är populära, liksom Buddlejan även om den kommer igång alldeles för sent.

FÖRENINGSLIV

Ett sorgligt kapitel i Coronans spår är arbetet med hembygdsföreningen och kyrkokören. Hans-Georg portade sig från kören på grund av smittoriskerna och hembygdsföreningens arbete låg nere fram till augusti, då det gick att genomföra ett antal söndagsöppet med fika och musik. Tannasg Pipe Band gjorde som vanligt stor succé, lyssna här: <https://www.facebook.com/hansgeorg.walentinus/videos/6315176515160891>

Kören gjorde några sommar-allsångskvällar i juni/juli och var med under Allhelgonahelgen. Men den efterlängttade julkonserten fick ställas in med kort varsel på grund av ökande Covid-19. Lyssna på lite specialinspelningar under Covid-tiden här: <https://www.kyrkokoren.nu>

HÄSTLIV

I början av 2020 fick Tindra chansen att vara med i ett forskningsprojekt på Ultuna, om behandling av EMS (<https://hastsverige.se/sjukdomar-ska-dor/hormoner-fang/ems/>). Min "grönlandshäst"

är otroligt lättfödd och lägger upp fett med bl.a. hingstnacke som följd. Hon får tyvärr lätt fångkänning. Det beror på insulinresistens och påminner om diabetes 2 bland människor. Tindra blev utvald efter en del prover och fick stå på Ultuna vid två tillfällen, första gången innan medicinering och andra gången under medicinen. Denna gång fick dubbelt så stor dos som hon får nu, så hon reaktionen på medicinen Invokana blev extrem. Fettet smälte bort första veckan (och kanske upplagring av vätska) så matte blev riktigt orolig. Själv trodde hon att hon skulle svälta ihjäl och bröt sig ur hagen i princip varje dag och ibland flera gånger under dagen. Att vintern var lite hit och dit med gröna gräsmattor gjorde inte saken lättare. Själv tyckte hon också att det var dötråkigt att stå på Ultuna, det var svårt att rymma, och hagarna var pyttesmå och kokhett var det inne i stallarna. Så det var en något laddad häst som jag hämtade hem.

Medicinen har fungerat utmärkt så den har hon fått fortsätta med under hela året, men med halv dos. Musklerna har också blivit något mindre stela när fettinlagringen har minskat. Nu är det bara Sonia som önskar att Tindra skulle få en modigare ryttare, kanske som medryttare? Är det du?

I maj fick Tindra en ny kompis i hagen, en som såg ut som hon, Hafdis, en fux med bläs. Jag tror nästan att Tindra blev lite kär i sin kopia i början, för hon blev direkt kompis med henne. Tindra

Hans-Georgs bänk invigs.

Tindra och hennes kompis Hafdis. Tindra utanför SLU. Tindra och Isperla på rymmarstråt. Vagnkörning och tömkörning. Kerstin med sina hästar.

som brukar kunna ha ganska bestämda åsikter om andra hästar.

Det var också lite spännande i år då Müllerns fick ett stoföl (engelskt fullblod) i april, Dappelina. Det har varit roligt att följa hennes uppväxt eftersom jag och Kerstin nästan varje dag tar en hundpromenad tillsammans och ofta blir det förbi hästthagarna.

Släktforskning

Släktforskningen tickar på, men kanske inte lika intensivt som 2020. Mest blir det att kolla upp DNA-träffar som kommer upp på FamilyTree eller MyHeritage.

På Sonias sida testar sig många på hennes Stugun-gren (Sonias biologiska morfar). Det har varit en mängd fjärdekusiner som dykt upp under året. Hans-Georg har löst ett fall med okänd far på Sonias farmors sida (Nysätra socken i Västerbotten). Det visade sig bli en tredjekusin till Sonia. Hon hade hela livet undrat vem som var hennes far. Men som tur var hade många av hennes kusiner, sysslingar, tredje- och fjärdekusiner testat sig, så det gick att plocka in henne under rätt far.

Bland fjärdekusiner har vi noterat Rolf Lassgård (farmors sida) och Maritza Horn (morfars sida). Håkan Bergholtz (mormors sida) är ibland trafikreporter på P4 Stockholm, Ingeborg Arvastsson (också mormors sida) jobbar heltid med släktforskning och spelade en viktig roll i Åsa Larssons "Vinter i P1" vid Nyår 2021/2022. Hennes mamma Annéa (tredjekusin till Sonias mamma alltså) var förresten med och bakade kolbullar i "På spåret" 7 januari.

Hans-Georg blir lite avundsjuk. Det finns inte så många släktingar på pappas sida, eftersom både pappa och farfars far var ensam barn. Det finns ständiga surdegar som strandar antingen på okända fäder eller på att kyrkböckerna för Horn och Hycklinge (sydöstra Östergötland) brann upp 1851. Så det har egentligen inte kommit någon vart alls på den sidan. Inte heller på farmors mammas sida (Karlskogatrakten) där också två

okända fäder på raken i en gren ställer till det (det är ganska klart vem som måste vara farfar, men far är helt okänd). Farmors pappa kom från Landskrona och där finns några identifierade släktingar, inklusive några utvandrare.

På Hans-Georgs mammas sida är det lättare, men få har testat sig.

Sonia och Hans-Georg har visat sig vara släkt på trettondekusin-nivån. Lika långt bort som Hans-Georgs eventuella samiska släktingar (går via Finland). Så på den nivån är man nog släkt med alla i Europa i alla fall (eller i alla fall i Sverige - med svenska rötter - säger Sonia). I princip.

ARBETE

Numera jobbar Sonia ca 25 % med firmajobb och det känns alldeles lagom. Det är lätt att bli van med mer fritid :-).

I år har vi hjälpt Friman Ekologikonsult en del med kartor och spridningsanalyser för två naturvärdesinventeringar. En i Solna (Albylund) och en i Aspudden (Schlytervägen).

I Stureby har vi inför en eventuellt exploateringsbedömt hur värdefulla några träd är.

Tillsammans med Landskapslaget har vi undersökt hur man kan kompensera för några ekar som man måste ta bort vid Ekullen, Kabelverket. Det blev en del förslag som just nu diskuteras som vi kan gå vidare med på ett mer detaljerat förslag. I området finns redan en del regnbäddar - något som vi också vill använda oss av. Så roligt att det är mer och mer av saker som man har propagerat för länge som börjar komma till användning.

Sonia och H-G

Ekologerna på Sjöbacken

Ett Gott 2022 till er alla!

Hemsidor

Hans-Georg <http://www.conec.se/HGW/>

Sonia <http://www.conec.se/sonia>

CONEC <http://www.conec.se>

Sjöbacken <http://www.conec.se/sjobacken>

Adress: Sjöbacken, Svista 17, 186 97 Brottbby

08 - 510 104 31 (bostaden), 08 - 510 109 55 (Conec)

Om du vill e-posta till oss:

Sonia: sonia.wallentinus@conec.se

H-G: hgw@conec.se

